

**UCHWAŁA NR 0007.287.2018
RADY MIEJSKIEJ W CZERWIEŃSKU**

z dnia 25 kwietnia 2018 r.

**w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Leśniów Mały w Gminie Czerwieńsk na lata
2018 - 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.¹⁾) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Leśniów Mały w Gminie Czerwieńsk na lata 2018 – 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, przyjęty uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Leśniów Mały nr 1/2018 z dnia 03.02.2018 r. w *sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Leśniów Mały*.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Czerwieńska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Czerwieńsku

Leszek Jędras

¹⁾Zmiana tekstu jednolitego ustawy została ogłoszona w: Dz. U. z 2017 r., poz. 2232; z 2018 r., poz. 130

Załącznik do uchwały Nr 0007.287.2018
RADY MIEJSKIEJ W CZERWIEŃSKU
z dnia 25 kwietnia 2018 r.

Plan

Odnowy Miejscowości

LEŚNIÓW MAŁY

Wizja miejscowości:

Wieś aktywna i gościnna dla przyjezdnych, dbająca o estetykę i ochronę środowiska. Wieś z nowoczesną świetlicą i dobrze zagospodarowanym placem spotkań publicznych, miejscem sportu i rekreacji. Wieś skanalizowana, z chodnikami i drogami utwardzonymi.

opracowany przez

Sołtysa Sołectwa Leśniów Mały Radosława Warszawskiego

z udziałem Mieszkańców Wsi

Leśniów Mały 2018 r.

Spis treści

WSTĘP	str. 6-7
ROZDZIAŁ I - Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja	str. 8
1. Położenie	str. 8
2. Historia miejscowości	str. 8
3. Ludność	str. 9
4. Zakłady, zatrudnienia	str. 9
5. Stowarzyszenia	str. 9
ROZDZIAŁ II - Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	str. 9
1. Środowisko przyrodnicze	str. 9
1.1. Walory krajobrazu	str. 9-10
1.2. Warunki klimatyczne	str. 10
1.3. Szata roślinna	str.10-11
1.4. Cenne przyrodniczo obszary, obiekty	str.11
1.5. Świat zwierzęcy	str. 11-12
1.6. Wody powierzchniowe	str. 12
1.7. Wody podziemne	str. 12
1.8. Podłoże, warunki hydrogeologiczne	str. 12-13
1.9. Gleby	str. 13
1.10. Kopaliny	str. 13
1.11. Drogi, dostępność komunikacyjna	str.13
2. Środowisko kulturowe	str. 14
2.1. Walory architektury wiejskiej	str. 14

2.2. Walory ukształtowania przestrzeni publicznej	str. 14
2.2.1. Budynki użyteczności publicznej	str. 14
2.2.1.1. Obiekty oświatowe - kulturalne	str. 14
2.2.1.2. Obiekty wiejskie - publiczne	str. 15
2.2.2. Place i boiska	str. 15-17
2.2.3. Zbiorniki retencyjne	str. 17
2.3. Osobliwości kulturowe	str. 17
2.4. Miejsca i przedmioty kultu	str. 17-18
2.5. Święta, odpusty i pielgrzymki	str. 18
2.6. Tradycje, obrzędy i gwara	str. 18
2.7. Legendy, postacie historyczne	str. 18
2.8. Specyficzne nazwy, dawne zawody	str. 19
3. Obiekty i tereny	str. 19
3.1. Działki pod zabudowę	str. 19
3.2. Działki pod zabudowę letniskową	str. 19
3.3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł	str. 19
3.4. Pustostany mieszkaniowe i magazynowe itp.	str. 19
3.5. Tradycyjne obiekty gospodarskie (spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	str. 19
3.6. Place i miejsca publicznych spotkań	str. 19
3.7. Miejsca sportu i rekreacji	str. 19
3.8. Szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne itp.	str. 20-21
4. Gospodarka i rolnictwo	str. 21
4.1. Miejsca pracy	str. 21
4.2. Zakłady pracy	str. 22

4.3. Uprawy i hodowle	str. 22
4.4. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	str. 22
4.5. Miejsca noclegowe, hotelowe	str. 22
4.6. Restauracje, punkty gastronomiczne	str. 22
4.7. Możliwe do wykorzystywania odpady poprodukcyjne	str. 22
4.8. Zasoby odnawialnych energii	str. 22
5. Mieszkańcy i kapitał	str. 22
5.1. Autorytety i znane postacie we wsi	str. 22
5.2. Krajanie znani w regionie, w kraju i za granicą	str. 22-23
5.3. Przedsiębiorcy	str. 23
5.4. Związki i stowarzyszenia	str. 23
6 . Infrastruktura techniczna	str. 23
ROZDZIAŁ III – Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja	str. 24
1. Elementy wyróżniające wieś	str. 24
2. Analiza zasobów	str. 24-27
3. Analiza SWOT miejscowości	str. 27
4. Analiza SWOT w tabeli	str. 27-28
5. Wyniki analizy SWOT	str. 29
ROZDZIAŁ IV – Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji	str. 29-32

ROZDZIAŁ V – Opis i charakterystyka obszarów związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę chodników lub oświetlenia ulicznego

str. 33

BIOGRAFIA

str. 34

SPIS MAP

str. 34

SPIS TABEL

str. 34

SPIS ZDIĘĆ

str. 34

WSTĘP

Plan odnowy miejscowości Leśniów Mały jest harmonogramem inwestycji i działań zaplanowanych na najbliższe lata 2018-2024.

Konieczność opracowania Planu Odnowy Miejscowości w sposób formalny wynika z wytycznych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności wytycznych Osi 3 PROW – Działanie Odnowa i Rozwój Wsi.

W wielu miejscowościach naszego województwa temat jest realizowany po raz pierwszy, a w wielu kontynuowany. Mieszkańcy opracowują mini strategie swoich miejscowości, do których następnie powstają nowe projekty. Realizowana jest tu idea oddolnej inicjatywy, związana z potrzebami mieszkańców, którzy są animatorami i jednocześnie podmiotem życia wiejskiego i tożsamości wsi. Program wychodzi naprzeciw zmianom strukturalnym obszarów wiejskich, które wiążą się m.in. z rozwijaniem poza rolniczych form aktywności mieszkańców wsi i bardzo mocno promuje postulat wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, tj. poszukiwania nowych funkcji (np. turystycznych, biznesowych), uniezależniając je od tradycyjnie pojmowanego rolnictwa.

Działanie Odnowa i rozwój wsi, będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfikacji obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. Jest to również szansa rozwoju obszarów wiejskich w kierunku pożądanym przez jej mieszkańców, szansa zatrzymania na wsi przyszłych pokoleń oraz przyciągnięcie do niej nowych mieszkańców.

Odnowa i rozwój wsi jest działaniem wspierającym demokratyzację życia a wsi, obejmującym kompleksowo aspekty społeczne, gospodarcze i kulturowe, wskazującym możliwość dofinansowania działań w sołectwach z udziałem funduszy unijnych.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach "Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 -2020 Działanie Odnowa i Rozwój Wsi", jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Czerwieńsk przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Leśniów Mały.

Dokumenty "Plan Odnowy Miejscowości Leśniów Mały" ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

Plan ten będzie podlegał ciągłej ewaluacji, stwarzając tym samym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

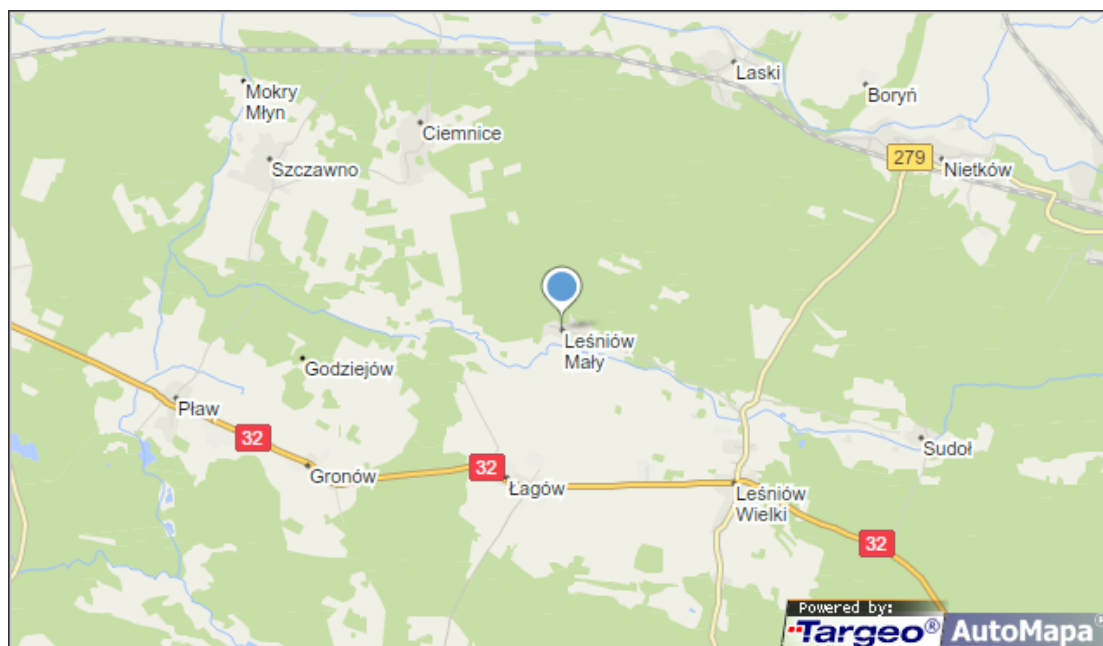
ROZDZIAŁ I

Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie

Leśniów Mały – wieś w Polsce położona w województwie lubuskim, w powiecie zielonogórskim, w gminie Czerwieńsk. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjna należała do województwa zielonogórskiego. Wieś znajdująca się 2 km od Leśniowa Wielkiego, położona jest w środku grzybnych lasów. Tereny wokół wsi przeznaczone są w perspektywie pod dynamicznie rozwijające się budownictwo jednorodzinne. Bliskość Zielonej Góry stwarza realną szansę na dalszy dynamiczny rozwój tych miejscowości.

Mapa nr 1- Położenie miejscowości Leśniów Mały



Źródło: strona internetowa www.targeo.pl

2. Historia miejscowości

Nie wiele wzmianek znajdujemy zapisanych na kartach historii o wsi Leśniów Mały. Jedna z takich informacji mówi że za sprawą koligacji rodzinnych od roku 1681 Leśniów Mały wraz z Leśniowem Wielkim znalazły się w rękach Jana Lorenza van Arnolda, właściciela Sudółu (Seedorf), Radonii (Seiffersholtz), Lasek (Lasgen), Płot i Zagórza.

3. Ludność

Liczba mieszkańców Leśniowa Małego na dzień 06.11.2017 r.

- Pobyt stały 243 osoby
- Pobyt czasowy 5 osób

4. Zakłady, zatrudnienie

W samej miejscowości nie występują większe zakłady produkcyjne czy wytwórcze. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie w większości poza miejscowością Leśniów Mały, głównie w Czerwieńsku, Krośnie Odrzańskim i Zielonej Górze oraz w strefie bezpośredniego oddziaływania tych miast.

5. Stowarzyszenia

Na terenie Leśniowa Małego, nie działają żadne stowarzyszenia. Jednakże w Leśniowie Wielkim działa stowarzyszenie w którego skład wchodzi mieszkańcy wsi.

ROZDZIAŁ II

Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Środowisko przyrodnicze, położenie

1.1. Walory krajobrazu

Ukształtowanie powierzchni gminy jest bardzo zróżnicowane. Położona jest ona na obu brzegach Odry, której lodowiec wytyczył w tym miejscu kierunek wzdłuż równoleżnika, urozmaicając jej południowy bieg ku morzu. Gmina leżąc w malowniczej pradolinie Odry, krańcem południowym dotyka Wysoczyzny Zielonogórskiej, a północnym opiera się o Wysoczyznę Lubuską. Północna część gminy to rozległa równina sandrowa wyniesiona około 20 m nad dolinę rzeki Odry. Południowa natomiast posiada zróżnicowaną rzeźbę terenu. Jest to teren pagórkowaty o rozległych stokach i wierzchołkach, łagodnie pofałdowanych. Środkową część gminy stanowi rozległa równina rzeki ograniczona od północy i południa wyraźnymi krawędziami i skłonami wysoczyzn. Na tym fragmencie w rzeźbie terenu wyraźnie zaznaczają swój udział wały przeciwpowodziowe, stwarzające w tym miejscu bardzo urozmaicony krajobraz.

Leśniów Mały leży w bardzo urozmaiconym krajobrazie. Z jednej strony wzgórze morenowe, z drugiej zaś, wyżłobione są rozległe niecki. Temu krajobrazowi uroku dodają lasy zasobne w grzyby i zwierzynę łowną. W okolicy znajduje się piękne arboretum, z wieloma gatunkami drzew.

1.2. Warunki klimatyczne

Leśniów Mały, jak i cała zachodnia Polska leży w przejściowej strefie klimatu umiarkowanego. Na klimat obszaru tego regionu decydujący wpływ mają masy powietrza napływające z nad Oceanu Atlantyckiego.

Gmina położona jest w trzech krainach klimatycznych:

- Na północy Pojezierze Lubuskie
- W środkowej Pas Pradoliny Południowych
- Na południu Wał Zielonogórski

Średnie elementy klimatyczne tych krain są zbliżone i kształtują się następująco:

- Średnia temperatura roczna około 10,1 °C
- Roczna suma opadów około 785,7 mm/m²

Klimat charakteryzuje się małymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, wiosna jest wczesna, lato długie, zima łagodna i krótka z mało trwałą pokrywą śnieżną. W klimacie lokalnym widoczne jest zróżnicowanie w stosunkach termiczno – wilgotnościowych pomiędzy dolną Odrą, a terenami wysoczyznowymi. W dolinie rzeki Odry często tworzą się mgły, zastoiny wychłodzonego powietrza, występują mrozowiska. Tereny pozadolinne mają znacznie lepszy klimat lokalny. Strefa klimatyczna w której znajduje się miejscowość Leśniów Mały, z wpływami klimatu morskiego posiada warunki najbardziej sprzyjające uprawie roślin zimozielonych i wrażliwych roślin iglastych i liściastych.

1.3. Szata roślinna

Lasy okalające Leśniów Mały położone są w Krainie Wielkopolsko – Pomorskiej mezoregionu Ziemi Lubuskiej. Stanowią one dwa kompleksy leśne przecięte w połowie doliną rzeki Odry. Północny stanowi fragment Puszczy Rzepińskiej, południowy stanowi fragment Puszczy Gubińskiej.

W obniżeniu rzeki Odry, lasów jest niewiele i są niewielkie zespoły. Stanowią one najciekawsze

pod względem przyrodniczym enklawy z zachowaniem roślinności w stanie zbliżonym do naturalnego. Siedliska lasów ukształtowały się pod wpływem ostatniego zlodowacenia.

W obrębie geodezyjnym Leśniowa Małego dominują siedliska borowe zajmujące aż 89% terenów leśnych. W ramach tego typu lasów dominuje siedlisko boru świeżego 69% . Pozostałe to bór suchy 7% oraz bór mieszany świeży 12% . Siedliska bogatsze zajmują łącznie 11% powierzchni lasów z czego najwięcej znajduje się w typie lasu wilgotnego oraz w typie olsu.

W składzie gatunkowym lasów dominuje sosna pospolita zajmująca 90% powierzchni, ponadto występują dąb, brzoza i robinia akacjowa. Znikomy jest udział buka i wierzby.

Przeciętny wiek drzewostanu w gminie określa się na około 40 lat, a więc są to lasy młode, czasowo chronione. Największą powierzchnię zajmują lasy najmłodsze. Najstarsze drzewostany zachowały się na trudno dostępnych skarpach Odry oraz na terenach zalewowych.

Na terenie gminy występuje szereg gatunków chronionych szaty roślinnej typowych dla borów i lasów. Dominuje drzewostan w przedziale wieku pomiędzy 40, a 100lat. Zajmuje on około 65% powierzchni gminy. Drzewostan w wieku powyżej 100 lat tj. w wieku rębności stanowi około 15% powierzchni gminy. Występuje w postaci niewielkich obszarów rozmieszczonych swobodnie po terenie gminy. Podobnie sytuacja kształtuje się w przypadku drzewostanu czasowo chronionego w wieku 40 lat. Duże połacie terenów leśnych objęte są ochroną(lasy wodochronne, lasy glebochronne, lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, lasy stanowiące ostoję zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, lasy położone w odległości 10 km od granic administracyjnych miasta Zielona Góra).

1.4. Cenne przyrodniczo obszary, obiekty

Na terenie Leśniowa Małego znajdują się lasy gospodarcze, które charakteryzują się ciekawą florą i fauną. W obrębie wsi, na terenie gminy znajdują się 19 pozycji pomników przyrody: 16 z nich to pojedyncze okazy drzew(głównie dęby), jedna grupa trzech dębów szypułkowych, 60-letni bluszcz wijący się na dębie oraz jeden obiekt przyrody nie ożywionej. Jest nim sporej wielkości głaz narzutowy – pamiątka po lodowcu skandynawskim, który kilkakrotnie nasuwał się na obszar gminy.

1.5. Świat zwierzęcy

Świat zwierzęcy na terenie gminy jest bogaty w gatunki faunistyczne, szczególnie w grupie bezkręgowców i ptaków ze względu na dolinę Odry, która stanowi obszar użytków z bardzo indywidualną fauną. Ssaki reprezentowane są m.in. przez gatunki chronione, takie jak jeże, krety, ryjówki, gacki, czy łasice. Ptaki reprezentowane są przez 124 gatunki, pośród których wyróżniają się: bociany białe, gęsie, perkozy, cyraneczki, gęgoły, bieliki, kruki, wilgi, słowiki.

Płazy i gady są często występującymi gatunkami na terenie gminy i są to m.in. żaby, ropuchy, grzebiuszki, traszki, zaskrońce i żmije. Owady występują głównie w rejonie wód powierzchniowych.

1.6. Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Odry, która przepływa równoleżnikowo przez środek gminy. Lewostronną dolinę Odry odwadnia kanał Zimny Potok do którego dopływa z wysoczyzny potok Łącza (Złoty Potok) oraz liczne ciekły w postaci rowów przecinających dolinę. Z prawej strony Odry dominują rzeki Gryżyński Potok i Ołobok. Rzeka Odra posiada uregulowane koryto. Na rzece występują dwa okresy stanów wysokich (letni, związany z długotrwałymi opadami deszczu i wiosenny, związany z roztopami śniegów w zalewach górskich). Wody stanów wysokich mieszczą się na ogół w obrębie wałów przeciwpowodziowych. Zdarzało się jednak, że Odra rozlewała się na obszary poza wałami, zalewając znaczne obszary doliny. Przy rzędnej absolutnej 49,34 mnpm, gdyby nie obwałowania przeciwpowodziowe, została by zalana cała dolina Odry.

Sama miejscowość głównie odwadniana jest rowami melioracji szczegółowej.

1.7. Wody podziemne

Na obszarze gminy można wyróżnić dwa regiony hydrogeologiczne tj. Pradolina Warszawsko-Berlińska i Pagórki Zielonogórskie. W pradolinie występuje tylko jedna warstwa wodonośna o miąższości 10-50m. Chemizm wód tej warstwy poprawia się w miarę zbliżania się do wysoczyzny. W okolicach wsi Leśniów Mały udokumentowane są duże zasoby dobrej wody podziemnej. Zalegają one rynnę rzeki Gryżyński Potok, a ich zasoby ocenia się na 100 tys.m³. Zbiornik ten został zaliczony do obszarów o Najwyższej Ochronie Wód /ONO/.

1.8. Podłoże, warunki hydrogeologiczne

Obszar gminy charakteryzuje się złożonymi warstwami morfogenetycznymi i zróżnicowanymi formami geomorfologicznymi. Jeżeli chodzi o warunki budowlane, to w rejonie wsi Leśniów Mały występują:

- obszary o warunkach korzystnych, bez ograniczeń. Cechują się one występowaniem piasków i żwirów średnio ziarnistych zagęszczonych o miąższości 12-16m, wodą gruntową na głębokości większej niż 3,0 mppt, dobrym klimatem.

- obszary o warunkach korzystnych z ograniczeniami. Cechują się one występowaniem piasków i

żwirków z przewarstwieniami glin piaszczystych, wodą gruntową na głębokości 2,0-3,0 mpt.

- niewielkie obszary o warunkach mało korzystnych. Cechują się podłożem w postaci glin piaszczystych i pylastych ze skłonnościami do uplastyczniania oraz piasków gliniastych w stanie zwartym o miąższości od 2,0 do kilku metrów.

1.9. Gleby

Na terenie gminy występują gleby zróżnicowane gatunkowo i typologicznie a zależności od składu mechanicznego, położenia i warunków gruntowo-wodnych. Gleby wyższych klas, tj. II-IV stanowią 53% całości użytków rolnych w gminie i głównie występują w dolinie Odry. We wsi Leśniów Mały występują przede wszystkim gleby niższych klas, tj. V-VI. Głównymi typami gleb, które występują na terenach gminy i okolic Leśniowa Małego są: mady, muły torfowe, murszowe mineralne, bielice wytwarzane z piasków luźnych słabo gliniastych i gliniastych(piaski i gliny).

1.10. Kopaliny

Gmina jest uboga w surowce o znaczeniu gospodarczym, na terenie miejscowości Leśniów Mały i w okolicach nie występują udokumentowane złoża kopaliny.

1.11. Drogi ,dostępność komunikacyjna

System komunikacyjny gminy Czerwieńsk tworzy sieć kołowa, kolejowa i wodna. Niedaleko miejscowości Leśniów Mały przebiegają następujące drogi: krajowa nr 275, wojewódzka nr 279, oraz droga powiatowa nr 209. Leśniów Mały leży przy drodze z Czerwieńska przez Leśniów Wielki do Drzonowa. Obsługę komunikacji pasażerskiej na tym terenie zapewnia PKS.

Komunikacja kolejowa nie odgrywa tej roli co dawniej.

Przeptywająca przez gminę rzeka Odra jest żeglowna . Jednak brak jest urządzeń technicznych takich jak port czy przystań. W z tym nie występuje współpraca pomiędzy żeglugą, a innymi systemami komunikacyjnymi. Powiązanie obszarów gminy po jej obu brzegach zapewniają dwie przeprawy promowe w Brodach i Pomorsku.

2. Środowisko kulturowe

2.1. Walory architektury wiejskiej

Na terenie gminy występuje bardzo duże zróżnicowanie w rozplanowaniu przestrzennym poszczególnych wsi. Stany techniczne domów w większości są średnie i dobre.

2.2. Walory ukształtowania przestrzeni publicznej

Zgodnie z definicją przestrzeni publicznej są to wszelkie dostępne powszechnie i nieodpłatnie, fizyczna przestrzeń w której można znaleźć się każda jednostka społeczna. Przykładami przestrzeni publicznej są drogi i ulice, place miejskie czy różne stale dostępne budowle i budynki stanowiące własność publiczną. Przestrzeniami publicznymi są też zwykle różne formy krajobrazu przyrodniczego stanowiące własność państwową lub gminną.

2.2.1. Budynki użyteczności publicznej

2.2.1.1. Obiekty oświatowe – kulturalne

- Świetlica wiejska

Zdjęcie nr 1



2.2.1.2. Obiekty wiejskie – publiczne

- Plac zabaw

Zdjęcie nr 2



2.2.2. Place i boiska

- Boisko

Zdjęcie nr 3



Zdjęcie nr 4



- Plac ,przewidywany do zagospodarowania jako rekreacyjno – rozrywkowy oraz miejsce spotkań publicznych.

Zdjęcie nr 5



Zdjęcie nr 6



2.2.3. Zbiorniki retencyjne

W miejscowości Leśniów Mały nie występują zbiorniki retencyjne.

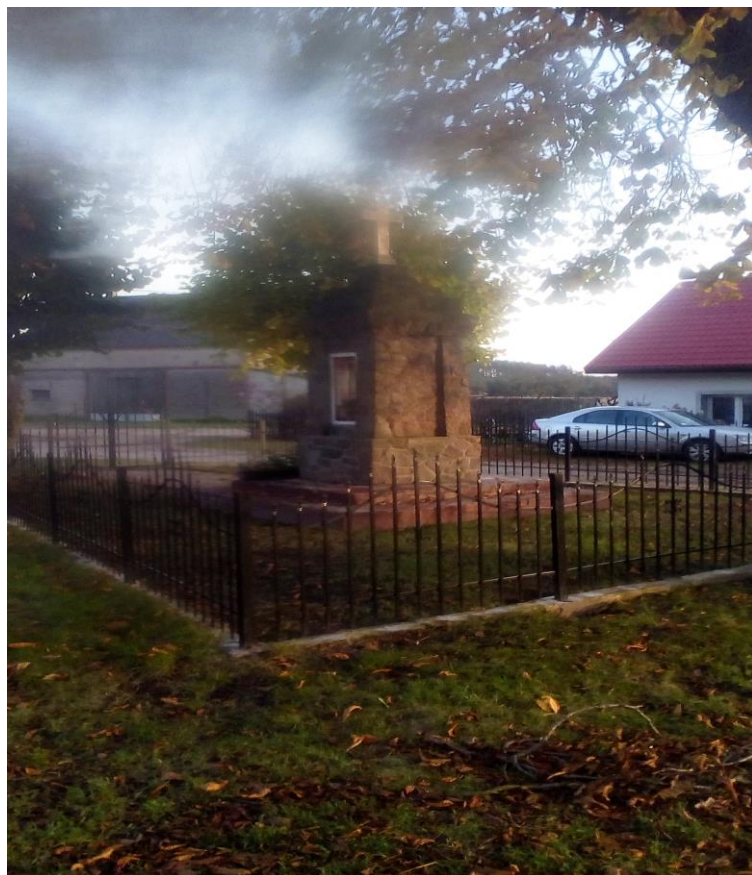
2.3. Osobliwości kulturowe

W Leśniowie Małym są dwa miejsca ,pierwsze to dawny cmentarz , położony jest w lesie zaraz za wsią. Drugim miejscem jest dawny pomnik poległych w czasie I Wojny Światowej. Znajdował się on w centrum wsi, przy rozjeździe dróg , a współcześnie jest przebudowany na kapliczkę z figurą maryjną.

2.4. Miejsca i przedmioty kultu

Miejscem kultu jest Kapliczka z figurką maryjną.

Zdjęcie nr 7



2.5. Święta, odpusty i pielgrzymki

Spółeczność Leśniowa Małego nie obchodzi miejscowych – lokalnych świąt świeckich.

2.6. Tradycje, obrzędy i gwara

Co jakiś czas miejscowość Leśniów Mały bierze udział w organizowaniu Święta Plonów, Wieńce – ludowe święto połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych. W czasach przedchrześcijańskich – etniczne święto słowiańskie, przypadające w okresie równonocy jesiennej . Współcześnie obchodzone zwykle w jedną z niedziel po zakończeniu żniw.

Mieszkańcy Leśniowa Małego są mieszaniną różnych społeczności o odmiennych korzeniach, dlatego nie wykształcili jednolitej gwary .Młode osoby posługują się czystą polszczyzną.

2.7. Legendy, postacie historyczne

Nie zanotowano.

2.8. Specyficzne nazwy, dawne zawody

Ze względu na różnorodność miejscowej społeczności nie funkcjonują specyficzne nazwy, nie są kultywowane dawne zawody.

3. Obiekty i tereny

3.1. Działki pod zabudowę

W obrębie miejscowości Leśniów Mały znajdują się działki przeznaczone pod zabudowę lub te które mogą być przeznaczone(warunkiem jest uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy)

3.2. Działki pod zabudowę letniskową

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy nie wyznaczono terenów bod zabudowę letniskową.

3.3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy nie wyznaczono terenów pod przemysł. W obrębie miejscowości Leśniów Mały są natomiast wyznaczone tereny usług.

3.4. Pustostany mieszkaniowe i magazynowe itp.

Gmina jak i sołectwo Leśniów Mały nie dysponują takimi obiektami.

3.5. Tradycyjne obiekty gospodarskie (spichlerze, kuźnie, młyny itp.)

Tradycyjne obiekty w tej chwili są zagospodarowane na budynki mieszkalne.

3.6. Place i miejsca publicznych spotkań

W centralnej części Leśniowa Małego znajduje się plac na którym odbywa się część imprez okolicznościowych. Plac nie jest w pełni wykorzystany, dlatego mieszkańcy starają się o przyznanie środków finansowych na jego zagospodarowanie. Miejscem spotkań jest również plac zabaw i świetlica wiejska .

3.7. Miejsca sportu i rekreacji

Większe imprezy organizowane są na boisku sportowym .

3.8. Szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne itp.

Lubuskie szlaki na Wale Zielonogórskim - SZLAK AUGUSTA WILHELMA HANSA VON SCHIERSTAEDT

Nazwa szlaku: AUGUSTA WILHELMA HANSA VON SCHIERSTAEDT

Kolor szlaku: CZERWONY

Długość szlaku: 13 KM

Trasa szlaku: LEŚNIÓW MAŁY - LASKI - LEŚNIÓW MAŁY

Opis szlaku:

Szlak rozpoczyna się przy przystanku PKS w Leśniowie Małym. Przy wielkim dębie za wsią skręca w prawo i wzdłuż drągowego ogrodzenia wchodzi do lasu. Przechodzi pod liniami energetycznymi i kieruje się na wschód. Długim podejściem wchodzi na wzniesienia i odbija w lewo ku północy. Cały czas wznosi się mimo zróżnicowanej rzeźby. Osiąga apogeum i dochodzi prawie bez opadania do wsi Laski.

Tam stykając się z Pradolina Odry opada do wsi stromymi zboczami przechodzącymi często w urwiska. Za przejazdem kolejowym (Gubin - Zielona Góra) mija zabytkowy park, wchodzi do wsi i prowadzi do zabytkowej fontanny, przy której znajduje się miejsce do odpoczynku.

Lubuskie szlaki na Wale Zielonogórskim - SZLAK LEŚNEGO RUNA

Nazwa szlaku: LEŚNEGO RUNA

Kolor szlaku: NIEBIESKI

Długość szlaku: 15 KM

Trasa szlaku: LEŚNIÓW MAŁY - SUDOŁ - LEŚNIÓW MAŁY

Opis szlaku:

Szlak rozpoczyna się przy przystanku PKS w Leśniowie Małym. Przy wielkim dębie za wsią skręca w prawo i wzdłuż drągowego ogrodzenia wchodzi do lasu. Przechodzi pod liniami energetycznymi i kieruje się na wschód. Skręca w prawo i długim podejściem wchodzi na wzniesienie. Przed samym szczytem odbija na prawo i dochodzi do alei potężnych świerków.

Za aleją długą prostą szlak dochodzi do drogi Leśniów Wielki - Nietków. Mija ją i schodzi w dół opadającym zboczem ku polom przed Sudołem. Za polami skrajem lasu dociera do wioski. Szlak

kończy się przy przystanku PKS w Sudole. Przechodzi przez tereny wybitnie bogate w runo leśne. Można tu znaleźć prócz całego kosza grzybów borówki czarne i czerwone.

Mapa nr 2



Źródło: strona internetowa www.lubuskie.pl

4. Gospodarka i rolnictwo

4.1. Miejsca pracy

W samym Leśniowie Małym nie występują większe zakłady produkcyjne czy wytwórcze. Natomiast w gminie wyszczególnić można kilka dużych firm zatrudniających okolicznych mieszkańców. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie w większości poza miejscowością, głównie w Czerwieńsku i Zielonej górze oraz w strefie bezpośredniego oddziaływania tego miasta. Widoczny jest ruch w rejestrowaniu mniejszych mikroprzedsiębiorstw opierających się głównie o zasadę samozatrudnienia,

4.2. Zakłady pracy

W Leśniowie Małym takie nie występują, w rozumieniu dużych przedsiębiorstw.

4.3. Uprawy i hodowle

W Leśniowie Małym królują na polach rośliny zbożowe wymagające niewielkiego nakładu pracy tj. kukurydza, pszenica ,żyto , jęczmień, pszenżyto.

W dziedzinie hodowli zwierząt gospodarskich występują drób, bydło, konie.

4.4. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe

Na terenie wsi Leśniów Mały nie występują znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe.

4.5. Miejsca noclegowe, hotelowe

Na terenie wsi Leśniów Mały nie występują miejsca noclegowe, hotelowe.

4.6. Restauracje , punkty gastronomiczne

Na terenie wsi Leśniów Mały nie występują restauracje i punkty gastronomiczne.

4.7. Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne

Nie występują na terenie sołectwa.

4.8. Zasoby odnawialnych energii

Nie występują na terenie sołectwa.

5. Mieszkańcy i kapitał

5.1. Autorytety i znane postacie we wsi

Znaną postacią w Leśniowie Małym jest pełniący obecnie funkcję sołtysa Pan Radosław Warszawski, społecznik, czynnie zaangażowany we wszystkie inicjatywy i przedsięwzięcia mające na celu pobudzenie aktywności mieszkańców .

5.2. Krajanie znani w regionie, w kraju i za granicą

Honorowy Obywatel Gminy i Miasta Czerwieńsk – Kazimierz Urbaniak tytuł nadany w 1995 roku. Urodzony 15 lutego 1922 roku w Pieszchnie , zmarł w 2012 roku. Po osiedleniu się w Leśniowie Małym prowadził gospodarstwo rolne, jak również w szerokim zakresie pracował i udzielał się społecznie. Od 1961 roku do stycznia 1995 roku był sołtysem w Leśniowie Małym.

Za pracę społeczną odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi (20.07.1977), Medalem 40-lecia PRL, odznaką honorową „Za zasługi w rozwoju województwa zielonogórskiego”, dyplomem za ofiarną i pełną poświęcenia pracę w akcji żniwno-omłotowej (1978) oraz dyplomem uznania za społeczną pracę sołtysa (1978)

5.3. Przedsiębiorcy

Nie ma takiego przedsiębiorcy który wywierałby znaczący wpływ na rozwój miejscowości.

5.4. Związki i stowarzyszenia

- Zespół śpiewaczy „GAMA”
- Na terenie Leśniowa Małego nie działają żadne stowarzyszenia oraz inne organizacje. Jednakże w Leśniowie Wielkim działa stowarzyszenie, w którego skład wchodzi mieszkańcy Leśniowa Małego – STOWARZYSZENIE NA RZECZ OCHRONY ZABYTKÓW I ROZWOJU KULTURALNO OŚWIATOWEGO MIESZKAŃCÓW LEŚNIOWA WIELKIEGO, SUDOŁU I LEŚNIOWA MAŁEGO

6. Infrastruktura techniczna

Miejscowość jest zwodociągowana, a obecny stan zaopatrzenia w wodę zaspakaja potrzeby gospodarczo bytowe i przeciwpożarowe. Wieś jest skanalizowana.

Odpady komunalne wywożone są przez przedsiębiorstwo TEW

Na terenie wsi nie ma gazociągu, a mieszkańcy korzystają z butli gazowych i paliw stałych do ogrzewania. Wieś w najbliższym czasie ma zostać zgazyfikowana.

W zakresie energetyki, mieszkańców Leśniowa Małego zaopatruje ENEA.

ROZDZIAŁ III

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Elementy wyróżniające wieś

- bliskie położenie Zielonej Góry
- mała, ale zgrana społeczność
- duży zasób wód podziemnych
- miejscowość położona wśród lasów
- bogactwa runa leśnego(obfite tereny jagodowo - grzybowe)
- bogactwa flory(dziki, sarny , jelenie, lisy, zające)
- zespół śpiewaczy GAMA
- boisko sportowe
- świetlica wiejska
- częste festyny dla mieszkańców
- dawny cmentarz położony za wsią

2. Analiza zasobów – zestawienie tabelaryczne

Tabela nr1

Rodzaj zasobu	Brak	Znaczenie		
		Małe	Średnie	Duże
Środowisko przyrodnicze, znaczenie				
✓ walory krajobrazu				X
✓ walory klimatu(wiatr, nasłonecznienie itp.)			X	
✓ walory szaty roślinnej				X

<ul style="list-style-type: none"> ✓ cenne przyrodniczo obszary lub obiekty ✓ świat zwierzęcy(ostoje, siedliska) ✓ wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) ✓ wody podziemne ✓ podłoże, warunki hydrologiczne ✓ gleby ✓ kopaliny ✓ drogi,(dostępność komunikacyjna) 	X		X	X
Środowisko kulturowe <ul style="list-style-type: none"> ✓ walory architektury wiejskiej ✓ walory ukształtowania przestrzeni publicznej ✓ osobliwości kulturowe ✓ miejsca, osoby i przedmioty kultu ✓ święta ,odpusty, pielgrzymki ✓ tradycje, obrzędy, gwara ✓ specyficzne potrawy ✓ legendy, podania i fakty historyczne ✓ specyficzne nazwy ✓ dawne zawody ✓ zespoły artystyczne 	X	X	X	
Obiekty i tereny <ul style="list-style-type: none"> ✓ działki pod zabudowę mieszkaniową 			X	

✓ działki pod domy letniskowe	X			
✓ działki pod zakłady usługowe i przemysłowe	X			
✓ pustostany mieszkaniowe, magazynowe itp.	X			
✓ Tradycyjne obiekty gospodarskie	X			
✓ Place i miejsca publicznych spotkań			X	
✓ Miejsca sporu i rekreacji			X	
✓ Szlaki turystyczne, ścieżki dydaktyczne			X	
Gospodarka rolnictwo				
✓ Miejsca pracy		X		
✓ Zakłady produkcyjne	X			
✓ Produkty	X			
✓ Gospodarstwa rolne			X	
✓ Uprawy'' hodowlane''			X	
✓ Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	X			
✓ Miejsca noclegowe, hotelowe	X			
✓ Restauracje punkty gastronomiczne	X			
✓ Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
✓ Zasoby odnawialnych energii	X			
Mieszkańcy ,kapitał społeczny				
✓ Autorytety i znane postacie we wsi		X		
✓ Krajanie znani w regionie, w kraju i		X		

zagranicą				
✓ Osoby o specyficznej wiedzy i umiejętnościach		X		
✓ Przedsiębiorcy	X	X		
✓ Związki i stowarzyszenia	X			
✓ Kontakt i współpraca				

3. Analiza SWOT miejscowości

Analiza SWOT miejscowości jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego przedmiotu. Składa się ona z analizy miejscowości(analiza jej mocnych i słabych stron)oraz analizy jej otoczenia(szanse i zagrożenia). Nazwa SWOT akronimem stworzonym ze skrótów angielskich pojęć: Strengths – mocne strony, Weaknesses –słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia. Głównym celem tej analizy jest określenie aktualnej i perspektywicznej pozycji miejscowości na tle innych.

4. Analiza SWOT w tabeli

Tabela nr2

Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory krajobrazowe 2. Czyste powietrze 3. Łagodny klimat 4. Małe zaludnienie 5. Dostęp do runa leśnego 6. Aktywna działalność Sołtysa 7. Organizacja cyklicznych imprez rozrywkowych, festynów 8. Sieć wodociągowa 9. Wywożenie odpadów 10. Bliskość miasta 11. Świetlica wiejska 12. Przystanek PKS 13. Boisko sportowe 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabe oświetlenie wsi 2. Zły stan dróg gminnych 3. Brak miejsc noclegowych 4. Brak punktów gastronomicznych 5. Brak zaplecza na boisku sportowym 6. Część nie utwardzonych ulic 7. Niezagospodarowany plac 8. Słabe wyposażenie placu zabaw 9. Brak doposażenia świetlicy 10. Nie wyremontowana świetlica wiejska 11. Brak gazu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość wypromowania wsi 2. Napływ ludzi z zewnątrz 3. Rozwój terytorialny wsi 4. Instalacja gazu 5. Rewitalizacja zabudowy miejskiej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak chodników – niebezpieczeństwo wypadków 2. Niebezpieczeństwo pożaru lasów 3. Migracja zarobkowa

5. Wyniki analizy SWOT

Z analizy SWOT wynika, że standard życia i byt są bardzo przeciętne, ale wpływ otoczenia jest pozytywny i daje szansę na lepsze zmiany. Jakość życia jest dobra i nie powinna się pogorszyć. Poprawa standardu życia na wsi wiąże się z podjęciem działań inwestycyjnych. Wniosek nasuwa się sam- konieczność podniesienia wartości życia, aby w dalszych działaniach rozwoju programu wzmocnić tożsamość mieszkańców.

ROZDZIAŁ IV

Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Plan odnowy miejscowości na lata 2018-2024

Wieś: Leśniów Mały

Wizja: Wieś gościnna dla przyjezdnych, dbająca o estetykę i ochronę środowiska. Wieś z nowoczesną świetlicą i dobrze zorganizowanym placem spotkań publicznych, miejscem sportu i rekreacji. Wieś skanalizowana z chodnikami i drogami utwardzonymi.

Tabela nr 3

Lp.	CEL	PROJEKT(NAZWA)	PRZEZNACZENIE
1.	- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych dzieci i młodzieży - poprawa jakości życia mieszkańców - poprawa stanu bezpieczeństwa	Remont świetlicy wiejskiej	- organizacja zajęć dydaktyczno- kulturalnych dla dzieci i młodzieży -miejsce spotkań mieszkańców - organizacja imprez okolicznościowych
2.	- poprawa standardu i jakości życia mieszkańców oraz osób	Budowa zaplecza na boisku	- organizacja imprez sportowych,

	korzystających z boiska	sportowym	okolicznościowych
3.	- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Utwardzenie ulic, chodniki i ich doświetlenie	- udogodnienia dla mieszkańców
4.	- rozwój fizyczny mieszkańców - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Wybudowanie ścieżki rowerowej Leśniów Mały- Leśniów Wielki	- podniesienie aktywności turystycznej - organizacja czasu wolnego mieszkańców
5.	- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Remont drogi	- udogodnienia dla mieszkańców

6.	- aktywizacja społeczności wiejskiej - rozwój fizyczny mieszkańców - poprawa jakości życia	Zagospodarowanie placu (siłownia)	- miejsce spotkań mieszkańców
7.	- zagospodarowanie czasu wolnego dzieci - poprawa jakości życia mieszkańców - poprawa stanu bezpieczeństwa	Odnowa placu zabaw	- miejsce zabaw dla dzieci - miejsce spotkań mieszkańców - miejsce wypoczynku rodzinnego
8.	- integracja społeczna - podnoszenie aktywności mieszkańców - podnoszenie świadomości kulturalnej mieszkańców	Organizacja festynów	- organizowanie festynów dla dzieci i dorosłych - występy zespołów
9.	- dbałość o środowisko naturalne - podnoszenie świadomości mieszkańców	Sprzątanie wsi	- pielęgnacja zieleni - wspólne sprzątanie wsi - dbałość o figurkę maryjną i przystanek

Harmonogram realizacji projektu

Wieś: Leśniów Mały

Wizja: Wieś gościnna dla przyjezdnych, dbająca o estetykę i ochronę środowiska. Wieś z nowoczesną świetlicą i dobrze zorganizowanym placem spotkań publicznych, miejscem sportu i rekreacji. Wieś skanalizowana z chodnikami i drogami utwardzonymi.

Tabela nr 4

Lp.	Rodzaj zadania	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Remont świetlicy wiejskiej		X	X				
2.	Budowa zaplecza na boisku sportowym				X	X		
3.	Utwardzanie ulic, chodniki i ich doświetlenie			X	X	X	X	
4.	Wybudowanie ścieżki rowerowej Leśniów Mały- Leśniów Wielki						X	X
5.	Remont drogi	X	X					
6.	Zagospodarowanie placu (siłownia)			X	X			
7.	Odnowa placu zabaw			X	X			
8.	Organizacja festynów	X	X	X	X	X	X	X
9.	Sprzątanie wsi	X	X	X	X	X	X	X

Koszt realizacji zadań

Tabela nr 5

Lp.	Rodzaj zadania	Szacunkowy łączny koszty	Źródło finansowania
1.	Remont świetlicy wiejskiej	500,000,00 zł	PROW 2018-2024 Gmina Czerwieńsk
2.	Budowa zaplecza na boisku Sportowym	100,000,00 zł	Gmina Czerwieńsk
3.	Utwardzenie ulic, chodniki i ich doświetlenie (tereny gminne)	500,000,00 zł	Gmina Czerwieńsk
4.	Wybudowanie ścieżki rowerowej Leśniów Mały- Leśniów Wielki	200,000,00 zł	Gmina Czerwieńsk, środki zewnętrzne
5.	Remont drogi powiatowej	500,000,00 zł	Zarząd Dróg Powiatowych
6.	Zagospodarowanie placu (siłownia)	50,000,00 zł	PROW 2018-2024 Gmina Czerwieńsk
7.	Odnowa placu zabaw	50,000,00 zł	
8.	Organizacja festynów	100,000,00 zł	Gmina Czerwieńsk, mieszkańcy
9.	Sprzątanie wsi	10,000,00 zł	Fundusz Sołecki

ROZDZIAŁ V

Opis i charakterystyka obszarów związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę chodników lub oświetlenia ulicznego.

Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów, jest plac położony w centralnej części wsi Leśniów Mały, który trzeba zagospodarować, znajdujący się w pobliżu plac zabaw do odnowienia i zapewnienia bezpiecznego miejsca zabaw oraz świetlica wiejska. Kolejnym miejscem spotkań jest boisko które wymaga, montażu ławek, oświetlenia, utwardzenie miejsca na imprezy okolicznościowe i budowy zaplecza na boisku sportowym. Na wyżej wymienionych obszarach istnieje możliwość wybudowania placu parkingowego oraz zagospodarowania go po odnowieniu lub budowie dróg, chodników i ścieżki rowerowej z odpowiednim oświetleniem w taki sposób, aby stały się "wizytówką" miejscowości Leśniów Mały.

BIBLIOGRAFIA

1. Strona internetowa www.targeo.pl
2. Strona internetowa Gminy i Miasta Czerwieńsk www.czerwiensk.pl
3. Strona internetowa www.lubuskie.pl

SPIS MAP

1. Położenie miejscowości Leśniów Mały.....str. 8
2. Szlaki turystyczne.....str. 21

SPIS TABEL

1. Analiza zasobów.....str. 24-27
2. Analiza SWOT.....str. 28
3. Plan odnowy miejscowości na lata 2018-2024.....str. 29-31
4. Harmonogram realizacji projektu.....str. 31
5. Koszt realizacji zadań.....str. 32

SPIS ZDJEĆ

1. Świetlica wiejska w Leśniowie Małym.....str. 14
2. Plac zabaw.....str. 15
3. Boisko.....str. 15-16
4. Plac przewidywany do zagospodarowania jako rekreacyjno-rozrywkowy oraz miejsce spotkań publicznych.....str.1 6-17
5. Kapliczka z figurką Maryjną.....str. 18

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) do właściwości Rady Gminy należą sprawy związane z przyjmowaniem programów rozwoju.

Zgodnie z wymaganiami konkursowymi dotyczącymi naborów wniosków o dofinansowanie zadań realizowanych przez Sołectwa, zadania przewidziane do dofinansowania powinny być ujęte w dokumencie strategicznym miejscowości, tj. Planie Odnowy Miejscowości Leśniów Mały, który powinien być przyjęty Uchwałą Zebrania Wiejskiego, a następnie zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy. Dokument ten stanowić będzie załącznik do dokumentacji aplikacyjnej oraz będzie podstawą do ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków zewnętrznych.

W dniu 3 lutego 2018 r. na Zebraniu Wiejskim Sołectwa Leśniów Mały podjęta została Uchwała Nr 1/2018 Zebrania Wiejskiego w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Leśniów Mały. Plan Odnowy Miejscowości Leśniów Mały na lata 2018 – 2024 jest dokumentem strategicznym Sołectwa, który stanowi sformalizowanie kierunków dążeń mieszkańców Sołectwa do poprawy jakości i warunków życia.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej Uchwały jest w pełni uzasadnione.

Opracowała: Katarzyna Wadiak-Kurowska